

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **P. P.,** proti žalovanému: **Úřad městské části Praha 11,** se sídlem Ocelíkova 672/1, Praha 11, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2016, č. j. 8 A 79/2016 - 17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadl shora označené usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým soud stěžovateli přiznal osvobození od soudních poplatků ve výši 50 % a současně zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce.

[2] Stěžovatel na výzvu městského soudu uvedl, že jeho celkové měsíční příjmy činí po přepočtu přibližně 11 268 Kč (důchodové dávky v České republice ve výši 2 080 Kč a z Rakouska ve výši 340 EUR). Soud k tomu poznamenal, že se nejedná o částku, která by byla výjimečná, neboť průměrný starobní důchod v České republice činí cca 11 400 Kč. Stěžovatelovy měsíční výdaje jsou nájemné ve výši 4 000 Kč a léky a strava ve výši 5 000 Kč. Dále uvedl dluh 3 mil. Kč vůči svým dětem. Zaplacení soudního poplatku v částce 2 000 Kč by proto pro něj mohlo znamenat nepřiměřenou zátěž, ale ne takovou, která by odůvodňovala úplné osvobození od soudních poplatků.

[3] Městský soud dále zamítl žádost o ustanovení zástupce stěžovateli, neboť zastoupení není ze zákona povinné; z podané žaloby bylo zřejmé, co je předmětem řízení a čeho se stěžovatel domáhal.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, ve které namítal, že výpočet provedený v napadeném usnesení je v rozporu se základy matematiky a správného přepočtu cizích měn a dále, že je mu z rakouských důchodových dávek strhávána podstatná část.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti požádal o ustanovení zástupce. Tato žádost byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2016, č. j. 9 As 151/2016 – 12, zamítnuta a stěžovateli byla stanovena lhůta deseti dnů k případnému zvolení zástupce.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, nepodléhá povinnosti zaplatit soudní poplatek a není požadováno splnění povinnosti zastoupení advokátem dle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Z obsahu kasační stížnosti je patrné, že stěžovatel brojí proti nezákonnosti napadeného usnesení [§ 101 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] z důvodu, že městský soud nesprávně posoudil stěžovatelovu nemajetnost, resp. schopnost zaplatit soudní poplatek ve snížené výši (1 000 Kč, stěžovatelem chybně uváděný ve výši 1 500 Kč).

[8] Stěžovatel namítá chybný způsob výpočtu jeho příjmů, nicméně již konkrétně neuvádí, v čem tuto chybu spatřuje. Soud proto pouze obecně přezkoumal napadené usnesení.

[9] Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků soudem zakotvuje § 36 odst. 3 s. ř. s., který stanoví, že *[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.*

[10] V souvislosti s celkovým posouzením předmětu sporu, zda byly v řízení před městským soudem u stěžovatele dány podmínky pro úplné osvobození od soudních poplatků, Nejvyšší správní soud uvádí, že dle citovaného ustanovení mají správní soudy zásadně přiznávat pouze částečné osvobození od soudních poplatků. Úplné osvobození od soudních poplatků je možné přiznat pouze výjimečně ze zvlášť závažných důvodů.

[11] Městský soud při svém rozhodování zohlednil příjmové poměry stěžovatele a dospěl k závěru, že v porovnání s výší průměrného důchodu v České republice se příjem stěžovatele významně neliší. Současně lze konstatovat, že stěžovatelem tvrzené výdaje nejsou co do výše ani charakteru natolik výjimečné, aby bylo možné učinit závěr o zvlášť závažných důvodech pro úplné osvobození od soudních poplatků.

[12] Podle Nejvyššího správního soudu je za výše popsaných okolností názor městského soudu, dle něhož majetkové poměry stěžovatele nepředstavují závažné důvody, které by pro svoji výjimečnost odůvodňovaly jeho úplné osvobození od platby soudního poplatku, zcela akceptovatelný a odpovídající citované právní úpravě osvobození od soudních poplatků. Ve vztahu ke konkrétní výši přiznaného osvobození od soudních poplatků Nejvyšší správní soud v souladu s rozsudkem ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 As 75/2013 - 18, dodává, že „*v otázkách částečného osvobození od soudních poplatků bude již z povahy věci vždy přítomna jistá míra uvážení předsedy senátu. Udrží-li se toto uvážení v zákonných mezích a bude odpovídat skutkových okolnostem (zde sociální situaci žadatelky), nemůže být samo užití soudcovského uvážení důvodem pro zrušení přijatého usnesení o osvobození od soudních poplatků Nejvyšším správním soudem*“. Nejvyšší správní soud v úvaze městského soudu libovůli neshledal a za daných okolností považuje osvobození stěžovatele od soudních poplatků ve výši 50 % za přiměřené (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 29. 10. 2014, č. j. 1 As 124/2014 – 15, rozsudek ze dne 9. 12. 2015, č. j. 10 As 192/2015 – 26).

[13] Nejvyšší správní soud neshledal žádnou vadu na úvaze městského soudu týkající se zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce.

[14] Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že výpočet provedený městským soudem je chybný. V podaném prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků (dále jen „prohlášení“) uvedl dva příjmy, a to důchodové dávky od České republiky ve výši 2 080 Kč a od Rakouska ve výši 340 EUR. Po přepočtu, při průměrném kurzu 27,026 Kč/EUR za měsíc květen, kdy bylo vydáno napadené usnesení (k tomu viz informace o kurzu devizových trhů zveřejňované Českou národní bankou, dostupné na: https://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR), je celková výše stěžovatelova měsíčního příjmu po zaokrouhlení směrem dolů 11 268 Kč (27,026 * 340 = 9 188,84; 9 188,84 + 2 080 = 11 268,84). Městský soud proto nepochybil ve svém výpočtu.

[15] Stěžovatel dále namítal, že je mu strhávána podstatná část z rakouských důchodových dávek. Tuto skutečnost ovšem v prohlášení neuvedl, a městský soud se jí proto nemohl ve svých úvahách zabývat. Břemeno tvrzení a doložení výdajů spočívá na žadateli o osvobození od soudních poplatků, soud tedy pouze vychází z informací předložených žadatelem a sám si je nezjišťuje (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 – 50, publ. pod č. 537/2005 Sb. NSS).

[16] Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by usnesení městského soudu o částečném osvobození od soudních poplatků a zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce bylo nezákonné.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[18] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nevznikly. Z uvedených důvodů soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. září 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu